УДК 784.9:78.036
DOI https://doi.org/10.24919/2308-4863/104-35

Павло ЗІБРОВ,
orcid.org/0000-0002-3537-5860
народний артист України, професор,
завідувач кафедри естрадного співу
Приватного вищого навчального закладу «Київський університет культури»
(Київ, Україна) dianazibrova1@gmail.com

Владислав ЗАЙЦЕВ,
orcid.org/0000-0002-7661-6886
заслужений артист України,
старший викладач кафедри естрадного співу
Київської муніципальної академії естрадного та циркового мистецтв
(Київ, Україна) info@vladzaytsev.com

ВІД БАЗОВОЇ ВОКАЛЬНОЇ ТЕХНІКИ ДО АВТОРСЬКОГО САУНДУ: СПЕЦИФІКА ЗВУКОУТВОРЕННЯ В СУЧАСНІЙ ПОП-МУЗИЦІ

У статті розглянуто формування авторського вокального саунду в сучасній поп-музиці та його зв'язок із базовою вокально-технічною підготовкою виконавця. Актуальність теми зумовлена тим, що професійна реалізація поп-вокаліста сьогодні передбачає не лише володіння голосом і сучасними вокальними техніками, а й наявність упізнаваної індивідуальної манери. Мета дослідження полягає у з'ясуванні того, яким чином технічна керованість голосу створює передумови для формування авторського саунду та яку роль у цьому процесі відіграють свідомий добір і поєднання різних способів звукоутворення. Встановлено, що базова вокальна техніка в сучасному естрадному співі виконує не стандартизуючу, а функціональну роль, забезпечуючи стабільність голосової координації та можливість свідомо змінювати характер звучання відповідно до музичного матеріалу. Володіння окремими прийомами, зокрема belting, mix voice, twang, vocal fry, breathy sound чи distortion, саме по собі не формує індивідуального стилю. Авторський саунд виникає внаслідок селективного й послідовного використання тембрових, регістрових, артикуляційних, динамічних та інтонаційних засобів, які поступово стають упізнаваними ознаками конкретного виконавця. Запропоновано розглядати авторський вокальний саунд як стійку, керовану й упізнавану систему характеристик звучання, сформовану через індивідуальне поєднання вокально-технічних та виконавських засобів. Окрему увагу приділено технологічному опосередкуванню голосу в сучасному поп-продакшні. На прикладі вокальних манер Біллі Айліш, Аріани Ґранде та Майлі Сайрус показано, що впізнаваність виконавця визначається не окремим вокальним прийомом, а стабільною логікою його використання в різному музичному матеріалі. Формування авторського саунду представлено як послідовність: базова вокальна координація, варіативність способів звукоутворення, селективний добір засобів, їх стабілізація у виконавській практиці та формування впізнаваного звучання.

Ключові слова: *естрадний вокал, поп-музика, авторський саунд, вокальна техніка, звукоутворення, виконавська манера, вокальна ідентичність.*

Pavlo ZIBROV,
orcid.org/0000-0002-3537-5860
People's Artist of Ukraine, Professor,
Head of the Department of Pop Singing
Private Higher Educational Institution "Kyiv University of Culture"
(Kyiv, Ukraine) dianazibrova1@gmail.com

Vladyslav ZAITSEV,
orcid.org/0000-0002-7661-6886
Honoured Artist of Ukraine,
Senior Lecturer at the Department of Pop Singing
Kyiv Municipal Academy of Circus and Performing Arts
(Kyiv, Ukraine) info@vladzaytsev.com

FROM BASIC VOCAL TECHNIQUE TO A SIGNATURE SOUND: SPECIFIC FEATURES OF VOCAL PRODUCTION IN CONTEMPORARY POP MUSIC

The article examines the formation of an signature vocal sound in contemporary pop music and its relationship with a performer's basic vocal and technical training. The relevance of the topic is determined by the fact that professional work in contemporary pop music requires not only vocal proficiency and command of modern singing techniques, but also a

recognisable individual performance manner. The aim of the study is to clarify how technical control of the voice creates the prerequisites for the formation of an authorial sound and what role is played in this process by the conscious selection and combination of different modes of vocal production. It has been established that basic vocal technique in contemporary pop singing performs not a standardising but a functional role, ensuring stable vocal coordination and the ability to consciously modify the character of sound in accordance with the musical material. Mastery of individual techniques, including belting, mix voice, twang, vocal fry, breathy sound or distortion, does not in itself form an individual style. An authorial sound emerges through the selective and consistent use of timbral, registral, articulatory, dynamic and intonational means that gradually become recognisable features of a particular performer. The article proposes to understand signature vocal sound as a stable, controllable and recognisable system of sonic characteristics formed through an individual combination of vocal-technical and performance means. Particular attention is paid to the technological mediation of the voice in contemporary pop production. The vocal manners of Billie Eilish, Ariana Grande and Miley Cyrus demonstrate that recognisability is determined not by a single vocal technique but by a stable logic of its use in different musical material. The formation of an authorial sound is presented as a sequence that includes basic vocal coordination, variability of vocal production, selective choice of expressive means, their stabilisation in performance practice and the emergence of recognisable sound.

Key words: *pop singing, pop music, authorial sound, vocal technique, vocal production, performance manner, vocal identity.*

Постановка проблеми. Сучасна поп-музика висуває до вокаліста вимоги, що не обмежуються чистотою інтонування, діапазоном чи силою голосу. Важливою складовою професійної реалізації виконавця стає його впізнаваність, яка формується не лише завдяки природному тембру, а й через спосіб звукоутворення, характер фразування, артикуляцію, регістрову організацію, динаміку та добір вокальних прийомів. Саме індивідуальне поєднання цих параметрів поступово утворює той комплекс ознак, який можна визначити як авторський саунд. Водночас пошук індивідуального звучання не варто ототожнювати з механічним накопиченням сучасних вокальних технік. Belting, mix voice, twang, vocal fry, breathy sound, distortion та інші прийоми розширюють виражальні можливості виконавця, проте самі по собі не забезпечують його стилістичної впізнаваності. Вирішальним стає те, наскільки свідомо співак добирає та комбінує доступні засоби відповідно до особливостей власного голосу, музичного матеріалу й художнього задуму. Тому базова вокальна техніка в сучасному естрадному співі має розглядатися не як засіб уніфікації звучання, а як основа його керованої варіативності. Актуальність проблеми полягає у необхідності з'ясувати, як відбувається перехід від базової вокально-технічної підготовки до формування стійкого й упізнаваного авторського саунду та за яких умов окремі способи звукоутворення перетворюються на маркери індивідуального виконавського стилю. Такий підхід дає змогу розглядати саунд не як випадкову темброву особливість або набір ефектних прийомів, а як сформовану систему вокальної виразності сучасного поп-виконавця.

Аналіз досліджень. Проблема індивідуального звучання в естрадному вокалі вже має певне теоретичне опрацювання. С. Кишакевич і Г. Стець розглядають саунд як індивідуалізовану форму звучання голосу, що виявляється через специфіку звуковидобування, фразування, атаку звука, інтонування та темброве забарвлення. Авторки пов'язують формування такого звучання з послідовною вокальною підготовкою, що охоплює роботу над диханням, інтонуванням, артикуляцією та базовими навичками голосоутворення (Кишакевич, Стець, 2022: 79–80). Сучасні вокальні техніки та методики їх опанування висвітлюються у працях Т. Гордєєвої, Л. Ороновської, С. Одайник та С. Зарі. Дослідниці звертаються до belting, mix voice, twang, vocal fry, growl та інших прийомів, акцентуючи на їхній технічній специфіці, можливостях жанрової адаптації й розвитку індивідуальної виконавської манери. Водночас сучасні методики вокалу розглядаються не як засіб стандартизації звучання, а як інструмент свідомого керування голосом і розширення художньої свободи виконавця (Гордєєва, та ін., 2025: 128–131; Заря, 2025: 54–55).

У зарубіжних дослідженнях проблема індивідуального звучання часто осмислюється через поняття vocal identity та vocal signature. Д. Г'юз пов'язує вокальну індивідуальність із характером фразування, мелізматикою, динамікою, тембровими змінами, способом атаки звука та регістровими переходами. Дослідниця також звертає увагу на впізнаваність голосу конкретного виконавця, використовуючи поняття vocal signature (Hughes, 2013: 13–14). М. Елме розглядає співвідношення техніки та індивідуальності в популярному співі й показує, що технічна підготовка не обов'язково призводить до стандартизації голосу. Навпаки, індивідуальний добір і поєднання вокальних ресурсів можуть поступово перетворюватися на стійкі характеристики виконавської манери (Elme, 2025: 6–8). Отже, наявні праці достатньо повно висвітлюють окремі вокальні техніки, принципи їх опанування та проблему індивідуального звучання. Водночас менш розробленим залишається процес переходу від технічної керованості голосу до стійкого авторського саунду, тобто механізм, за

якого окремі способи звукоутворення, темброві та регістрові характеристики, фразування й артикуляція починають функціонувати як взаємопов'язані маркери індивідуального виконавського стилю.

Мета статті – з'ясувати, яким чином базова вокально-технічна підготовка створює передумови для формування авторського саунду сучасного поп-виконавця, та визначити роль свідомого добору й поєднання способів звукоутворення у становленні індивідуальної виконавської манери.

Виклад основного матеріалу. Формування індивідуального звучання поп-виконавця спирається передусім на технічну керованість голосу. Базова вокальна техніка в цьому випадку не зводиться до сили звучання, широкого діапазону чи переважання певного регістру. Її основу становлять скоординована робота дихання і фонації, вільна артикуляція, чистота інтонування, регістрова гнучкість, здатність зберігати стабільність голосу за різного навантаження. С. Кишакевич і Г. Стець зазначають, що опануванню спеціальних прийомів естрадного співу передує робота над вокальним диханням, співацькою поставою, інтонуванням, звукоутворенням та артикуляцією (Кишакевич, Стець, 2022: 80). Технічна підготовка створює основу, на якій співак може змінювати характер звучання, не втрачаючи контролю над голосом.

Для поп-вокалу така варіативність має принципове значення, оскільки тут немає єдиного тембрового еталона, подібного до того, що історично склався в академічному співі. Й. Моравська, Е. Нєбудек-Богуш і В. Пєтрушевська звертають увагу на різноманітність способів голосоутворення в Contemporary Commercial Music. У різних стилях можуть використовуватися переважання грудного звучання, повітряність, назальність, навмисне введення шумового компонента, виразні регістрові контрасти; відрізняються також робота артикуляторів, вокального тракту й дихання (Morawska et al., 2022: 35). Технічна стійкість у такому виконавстві виявляється не в постійному відтворенні одного способу фонації, а в можливості змінювати його відповідно до музичного матеріалу. Цікаві результати щодо керованості різними типами звучання отримали Л. Максфілд і Б. Мантернах. У їхньому дослідженні професійні вокалісти та студенти-початківці виконували зразки у манерах belt, mix і legit. Слухачі точніше визначали задуману манеру в записах професійних співаків, ніж у виконанні початківців (Maxfield, Manternach, 2018: 572). Отримані результати також дають підстави пов'язувати здатність створювати чітко розрізнювані типи звучання з подальшим навчанням і накопиченням виконавського досвіду. Професійне володіння голосом тут проявляється у точності відтворення потрібної якості: співак може свідомо отримувати необхідний звуковий результат і повторювати його.

Не менш показовою є роль вокального розігріву. У виконавській практиці розспівування іноді пов'язують передусім із «розкриттям» або посиленням голосу, хоча його завдання значно ширше – підготувати голосовий апарат до конкретного навантаження. М. Портільйо, С. Рохас, М. Гусман і К. Кесада порівняли традиційне вокальне розспівування з вправами із напівзакритим вокальним трактом у групі з тридцяти підготовлених CCM-вокалістів. Обидва способи дали позитивні суб'єктивні відчуття після вправ, водночас суттєвої переваги одного з них за більшістю об'єктивних показників виявлено не було (Portillo et al., 2018: 200). Автори рекомендують враховувати індивідуальні відчуття співака та економність голосоутворення під час вибору розігріву. Ефективність такої підготовки доцільніше співвідносити з конкретним голосом і характером майбутньої роботи, ніж із прагненням обов'язково отримати максимально потужне звучання.

Стабільна технічна основа розширює вибір доступних виконавцеві звукових якостей, але кількість засвоєних прийомів ще не визначає індивідуальну манеру. Вокаліст може володіти belting, mix voice, twang, vocal fry, різними типами атак і мелізматикою, проте характерне звучання формується через вибір цих засобів та особливості їх застосування. М. Елме звертає увагу на те, що популярні виконавці не демонструють однакового набору вокальних можливостей: їхні ресурси формуються відповідно до репертуару, культурного середовища та індивідуальних властивостей голосу (Elme, 2025: 7). Один співак може активно використовувати belting і майже відмовлятися від мелізматики, інший – тяжіти до легкого мікстового звучання й повітряних атак, третій – будувати манеру на регістрових контрастах і тембровій шорсткості.

Значення має не лише те, який прийом використовує співак, а й те, в якому контексті та з якою художньою функцією він до нього звертається. Окремий тембровий ефект у межах однієї композиції може залишитися локальним засобом виразності. За регулярного використання у поєднанні зі стійким типом фразування, артикуляції чи динаміки він поступово закріплюється у виконавській манері. М. Елме наводить приклади співаків, у яких певні способи вокального вираження тісно пов'язані з індивідуальним стилем: гроул у вокалі Елзи Соарес, швидке вібрато Елби Рамалью та специфічна ритмічна й імпровізаційна організація співу інших виконавців (Elme, 2025: 8).

Д. Г'юз також пов'язує вокальну індивідуальність із комплексом виконавських рішень: способом фразування тексту, варіюванням голосних, мелізматикою, динамічними контрастами, переходами від повітряного до більш ясного звучання, характером атак і завершень звука, регістровими переходами (Hughes, 2013: 13). Для характеристики впізнаваності конкретного співака дослідниця використовує поняття vocal signature, пов'язуючи його з тембром та характерними нюансами виконання. Природний тембр при цьому залишається лише одним із компонентів індивідуальності. Два вокалісти з близькими за забарвленням голосами можуть звучати по-різному завдяки відмінностям у фразуванні, артикуляції, роботі з регістрами, атаці чи характері вібрато. Певні вокальні обмеження та особливості вимови можуть брати участь у формуванні вокальної ідентичності (Elme, 2025: 7).

Окремим аспектом є наслідування. На ранніх етапах навчання копіювання манери відомого виконавця може допомагати практичному освоєнню певного прийому, проте тривале відтворення чужих інтонаційних, тембрових та артикуляційних особливостей обмежує пошук власного звучання. Надмірна залежність від жанрового стандарту або манери іншого співака може нівелювати вокальну особистість виконавця. С. Кишакевич і Г. Стець також пов'язують професійне становлення естрадного вокаліста з розвитком власного саунду, а не з відтворенням звучання іншого артиста (Кишакевич, Стець, 2022: 80). Авторський саунд доцільно відрізняти від природного тембру та виконавської манери. Тембр є вихідною характеристикою голосу, манера охоплює характерні способи його використання, тоді як авторський саунд виникає внаслідок їх взаємодії та закріплення у виконавській практиці. У межах цього дослідження авторський вокальний саунд розуміється як стійка, керована й упізнавана система характеристик голосового звучання, що формується через індивідуальний добір та поєднання способів звукоутворення, тембрових і регістрових якостей, атаки звука, артикуляції, фразування, динаміки, інтонування й орнаментики. Йдеться не про «авторство» у значенні створення музичного твору, а про виконавську персоналізацію звучання.

Авторський саунд не передбачає однакового голосового рішення в кожній композиції. Виконавець може змінювати динаміку, щільність фонації, регістрове співвідношення, артикуляцію чи ступінь тембрової напруги відповідно до музичного матеріалу. Зберігається не незмінна звукова модель, а певна логіка поводження з голосом. Формування такого саунду можна представити як послідовність взаємопов'язаних процесів: стабілізація базової вокальної координації, розширення доступних способів звукоутворення, відбір засобів, що відповідають властивостям голосу та репертуару, їх закріплення у виконавській практиці. На останньому етапі вирішальним стає вже не факт володіння певною технікою, а характер її використання.

Стилістично марковані якості голосу також набувають значення лише у зв'язку з їх художньою функцією. В сучасному комерційному вокалі використовуються breathiness, deliberate noise, нерегулярні коливання, виразні регістрові контрасти та інші якості, пов'язані з різними моделями голосопродукування (Morawska et al., 2022: 36). Деякі з них можуть входити до signature sound, однак систематичне використання хрипкості або навмисних голосових зламів потребує технічного контролю, оскільки прагнення зберегти характерне звучання не усуває ризику перевантаження голосу. У сучасній поп-музиці до вокальної складової саунду додається технологічна. Значна частина звучання, яке отримує слухач, формується за участі мікрофона, запису та студійного опрацювання. Д. Г'юз пов'язує вокальну ідентичність у популярній музиці не тільки з властивостями самого голосу, а й із характером його технологічної презентації, зокрема способом запису, підсилення та загальною естетикою продакшну (Hughes, 2013: 13). Технологічно сформований саунд при цьому не варто ототожнювати зі способом вокального звукоутворення. Компресія, реверберація, delay, подвоєння партій, багатошаровий запис або корекція висоти не виникають у голосовому апараті, однак змінюють сприйняття тембру, просторовості, щільності та близькості голосу. Технологічне опосередкування може підтримувати художній задум співака, однак надмірне втручання здатне послаблювати індивідуальність, якщо кінцеве звучання віддаляється від виконавської концепції самого артиста.

У сучасній українській естраді О. Шпортько, Т. Калюжна та І. Усачова серед технологічних засобів називають autotune як стилістичний ефект, вокальні семпли й лупи, а також поєднання живого голосу з distortion, delay та reverb (Шпортько та ін., 2025: 209). Технологічний рівень може стати складником упізнаваного саунду, якщо взаємодіє з уже сформованими особливостями фразування, артикуляції, атаки та тембрової організації. Саме тому голос може звучати по-різному в акустичному виконанні, концертному міксі й студійному записі, не втрачаючи характерних рис виконавця.

Різні принципи формування такого звучання можна простежити на прикладі вокальних манер Біллі Айліш, Аріани Ґранде та Майлі Сайрус.

У цьому разі використовується слуховий аналіз записів з урахуванням тембрової щільності, характеру атаки, регістрових контрастів, артикуляції, фразування, динаміки та технологічного оформлення голосу без припущень щодо фізіологічних механізмів конкретного виконавця. У вокалі Біллі Айліш однією зі стійких ознак є тяжіння до м'якого, часто повітряного звучання з невеликою динамічною дистанцією між мовленням і співом. Це виразно простежується у композиціях «When the party's over» та «Everything I Wanted». Голос часто входить у фразу без різкої атаки, слова вимовляються близько й камерно, а емоційна напруга створюється не через нарощування вокальної сили, а завдяки зміні щільності звука, паузам та нюансуванню артикуляції. У студійному записі ця манера підтримується близьким мікрофонним планом, багатошаровим накладанням вокальних партій і просторовими ефектами. Характерна інтимність звучання при цьому зберігається у композиціях із різною фактурою та динамічним профілем.

Інший принцип організації звучання демонструє Аріана Ґранде. У її виконанні помітну роль відіграють регістрова рухливість, переключення між різними за щільністю якостями голосу, мелізматичне варіювання та орнаментальне розгортання фрази. У «Into You», «positions» та «God is a woman» ці засоби використовуються в різних пропорціях, але схильність до гнучкого фразування й деталізованої мелізматики залишається впізнаваною. Орнаментація вписується у синтаксис фрази, часто з'являється у завершеннях побудов і пов'язує регістрово контрастні ділянки. Технічна мобільність голосу набуває індивідуального характеру через сталість способу її використання.

Саунд Майлі Сайрус організований за іншою моделлю. У композиціях «Flowers», «Midnight Sky», «Wrecking Ball» помітними маркерами стають щільніше звучання середнього регістру, виразна мовленнєва артикуляція, твердіші атаки та характерна темброва шорсткість. У науковій літературі, присвяченій Contemporary Commercial Music, навмисна шорсткість, шумові компоненти та інші нетрадиційні якості голосу розглядаються як можливі стилістичні ресурси за умови їх контрольованого продукування. У виконанні Сайрус ця темброва якість взаємодіє з фразуванням і дикцією та входить до загальної системи її вокальної манери.

Зіставлення цих виконавських моделей показує різні способи організації авторського саунду. У Біллі Айліш домінують камерність, м'яка атака та повітряне забарвлення; у Аріани Ґранде – регістрова рухливість і мелізматично насичене фразування; у Майлі Сайрус – щільніше, мовленнєво забарвлене звучання та темброва шорсткість. Відмінність полягає не стільки у самому наборі доступних вокальних засобів, скільки в їх пропорціях, функціях і способі включення у фразу. Авторський саунд постає як система виконавських рішень, що дозволяє зберігати впізнаваність голосу в різному музичному матеріалі.

Висновки. Базова вокально-технічна підготовка в сучасній поп-музиці виконує не стандартизуючу, а функціональну роль. Вона забезпечує стійкість і керованість голосу, створює можливість змінювати характер фонації, регістрове співвідношення, темброву щільність, атаку, артикуляцію та інші параметри відповідно до стилістики твору. Технічна підготовленість у цьому випадку визначається не наявністю одного еталонного типу звучання, а здатністю виконавця свідомо отримувати потрібний звуковий результат. Володіння сучасними вокальними техніками саме по собі не формує індивідуальну манеру. Belting, mix voice, twang, vocal fry, breathy sound, distortion, мелізматика та інші прийоми залишаються елементами загального професійного інструментарію доти, доки не включаються у стійку систему виконавських рішень. Впізнаваність виникає через вибірковість: одні засоби використовуються регулярно, інші залишаються периферійними або взагалі не входять до вокальної манери конкретного артиста. Авторський вокальний саунд доцільно визначати як стійку, керовану й упізнавану систему характеристик звучання, що формується через індивідуальне поєднання способів звукоутворення, тембрових і регістрових якостей, фразування, артикуляції, атаки звука, динаміки, інтонування та орнаментики. Його формування можна представити як послідовність: базова вокальна координація → варіативність способів звукоутворення → селективний добір засобів → їх стабілізація у виконавській практиці → авторський саунд. При цьому стабільність не означає одноманітності: характер звучання може змінюватися залежно від композиції, але зберігаються певні принципи роботи з голосом, завдяки яким виконавець залишається впізнаваним.

У сучасній поп-музиці до цієї системи долучається технологічне опосередкування голосу. Мікрофонна техніка, багатошаровий запис і студійна обробка можуть суттєво впливати на кінцевий саунд, проте не замінюють власне вокальної індивідуальності. Найстійкіше впізнаване звучання виникає тоді, коли технологічна складова підтримує вже сформовані особливості фразування, артикуляції, тембру та звукоутворення. Аналіз різних моделей сучасного поп-вокалу засвідчує, що авторський саунд не має універсальної формули. Його основою

може бути камерна й повітряна подача, регістрова рухливість і розвинена мелізматика, щільне мовленнєво забарвлене звучання або інше поєднання засобів. Вирішальним залишається не сам прийом, а сталість його місця в індивідуальній виконавській системі. Саме це відрізняє авторський саунд від випадкового набору вокальних ефектів. Перспективним є подальше дослідження того, як індивідуальний вокальний саунд одного виконавця змінюється у студійному записі, концертному виконанні та акустичному форматі, зберігаючи при цьому ознаки його виконавської ідентичності.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Гордєєва Т., Ороновська Л., Одайник С. Сучасні вокальні техніки та методики їх викладання. Актуальні питання гуманітарних наук. 2025. Вип. 85. Т. 1. С. 128–132. DOI: https://doi.org/10.24919/2308-4863/85-1-20.

2. Заря С. В. Вплив європейських вокальних методик на формування сучасного українського естрадного вокалу. Слобожанські мистецькі студії. 2025. Вип. 3 (09). С. 53–56. DOI: https://doi.org/10.32782/art/2025.3.10.

3. Кишакевич С., Стець Г. Саунд як індивідуальна форма звучання голосу. Молодь і ринок. 2022. № 3–4 (201–202). С. 78–82. DOI: https://doi.org/10.24919/2308-4634.2022.259953.

4. Шпортько О., Калюжна Т., Усачова І. Новітні вокальні техніки в українській естраді XXI століття: між етнікою та попкультурою. Вісник Київського національного університету культури і мистецтв. Серія: Музичне мистецтво. 2025. Т. 8. № 2. С. 202–216. DOI: https://doi.org/10.31866/2616-7581.8.2.2025.346285.

5. Elme M. M. Técnica, naturalidade e individualidade no canto popular brasileiro. OPUS. 2025. Vol. 31. e253110. P. 1–15. DOI: https://doi.org/10.20504/opus2025.31.10.

6. Hughes D. An Encultured Identity: Individuality, Expressivity and the Singing-Self. Australian Voice. 2013. Vol. 15. P. 13–18.

7. Maxfield L., Manternach B. Perceptual Differences between Novice and Professional Music Theater Singers. Journal of Voice. 2018. Vol. 32. No. 5. P. 572–577. DOI: https://doi.org/10.1016/j.jvoice.2017.08.007.

8. Morawska J., Niebudek-Bogusz E., Pietruszewska W. Considerations and Demands in the Voice Care of Contemporary Commercial Singers in Occupational Health and Safety Aspects. Medycyna Pracy. 2022. Vol. 73. No. 1. P. 33–41. DOI: https://doi.org/10.13075/mp.5893.01201.

9. Portillo M. P., Rojas S., Guzman M., Quezada C. Comparison of Effects Produced by Physiological Versus Traditional Vocal Warm-up in Contemporary Commercial Music Singers. Journal of Voice. 2018. Vol. 32. No. 2. P. 200–208. DOI: https://doi.org/10.1016/j.jvoice.2017.03.022.

REFERENCES

1. Hordieieva T., Oronovska L., Odainyk S. (2025). Suchasni vokalni tekhniky ta metodyky yikh vykladannia [Modern vocal techniques and methods of teaching them]. Aktualni pytannia humanitarnykh nauk, 85 (1), 128–132. https://doi.org/10.24919/2308-4863/85-1-20. [in Ukrainian].

2. Zaria S. V. (2025). Vplyv yevropeiskykh vokalnykh metodyk na formuvannia suchasnoho ukrainskoho estradnoho vokalu [The influence of European vocal methods on the formation of contemporary Ukrainian pop vocal]. Slobozhanski mystetski studii, 3 (09), 53–56. https://doi.org/10.32782/art/2025.3.10. [in Ukrainian].

3. Kyshakevych S., Stets H. (2022). Saund yak indyvidualna forma zvuchannia holosu [Sound as an individual form of voice]. Molod i rynok, 3–4 (201–202), 78–82. https://doi.org/10.24919/2308-4634.2022.259953. [in Ukrainian].

4. Shportko O., Kaliuzna T., Usachova I. (2025). Novitni vokalni tekhniky v ukrainskii estradi XXI stolittia: mizh etnikoiu ta popkulturoiu [Innovative vocal techniques in Ukrainian pop music of the 21st century: between ethnicity and pop culture]. Visnyk Kyivskoho natsionalnoho universytetu kultury i mystetstv. Seriia: Muzychne mystetstvo, 8 (2), 202–216. https://doi.org/10.31866/2616-7581.8.2.2025.346285. [in Ukrainian].

5. Elme M. M. (2025). Técnica, naturalidade e individualidade no canto popular brasileiro [Technique, naturalness, and individuality in Brazilian popular singing]. OPUS, 31, e253110, 1–15. https://doi.org/10.20504/opus2025.31.10. [in Portuguese].

6. Hughes D. (2013). An Encultured Identity: Individuality, Expressivity and the Singing-Self. Australian Voice, 15, 13–18.

7. Maxfield L., Manternach B. (2018). Perceptual Differences between Novice and Professional Music Theater Singers. Journal of Voice, 32 (5), 572–577. https://doi.org/10.1016/j.jvoice.2017.08.007.

8. Morawska J., Niebudek-Bogusz E., Pietruszewska W. (2022). Considerations and Demands in the Voice Care of Contemporary Commercial Singers in Occupational Health and Safety Aspects. Medycyna Pracy, 73 (1), 33–41. https://doi.org/10.13075/mp.5893.01201.

9. Portillo M. P., Rojas S., Guzman M., Quezada C. (2018). Comparison of Effects Produced by Physiological Versus Traditional Vocal Warm-up in Contemporary Commercial Music Singers. Journal of Voice, 32 (2), 200–208. https://doi.org/10.1016/j.jvoice.2017.03.022.

Дата першого надходження статті до видання: 08.09.2026
Дата прийняття статті до друку після рецензування: 09.10.2026
Дата публікації (оприлюднення) статті: 30.10.2026

Стаття поширюється на умовах ліцензії відкритого доступу (CC BY 4.0)

